

הרב אלקלעי RABBIN ALKALAI

399

9/1989

אלול התשמ"ט

ISRAEL POSTAL AUTHORITY

רשות הדואר

PHILATELIC SERVICE

השירות הבולאי

הרב יהודה בן שלמה חי אלקלעי (1798–1878)

הרב יהודה חי אלקלעי נכנס להיסטוריה כאחד ממבשרי הציונות בטרם הרצל, שזכו לכינוי – "אבות הציונות המודרנית". הרב אלקלעי מייצג את זרם היהדות שמניעיה הם האמונה הדתית (ומקורות היהדות) והמסורת היהודית.

הרב אלקלעי נולד בסאריבו (חבל בוסניה ביוגוסלביה של היום), ואז בשלטון טורקי. מאביו שהיה רב ומורה למד את לימודי הקודש ויותר מאוחר התוודע גם לתורת הקבלה. בתחילת דרכו נתמנה לשליח ציבור ומלמד בעיירה זמלין שליד בלגראד. באותה תקופה חיבר את יצירתו הראשונה – "דרכי נועם" – חוברת לימוד השפה העברית ודיקדוקה. חוברת זו נכתבה בלדינו, ואילו את כל יתר ספריו כתב בעברית.

התקופה היא תקופת "אביב העמים" באירופה. ימים של תסיסה פוליטית והתעוררות לאומית ובחצי האי באלקן – ביתר שאת. בסרביה הארץ בה הוא יושב וביוון, שכנתה הדרומית של סרביה מתחוללות מלחמות שיחרור והתקוממויות. הרב אלקלעי מתרשם ומושפע מהאירועים סביבו והמוליכים, בסופו של דבר, לשיחרורם ועצמאותם של עמים קטנים ומדוכאים. אין ספק שבמציאות זו ובתנאים אלה, נולדו והבשילו אצלו ניצני הרעיון של שיבת העם למולדתו ההיסטורית.

בשנת 1840 מתרחשת עלילת דמשק, והיא הנותנת לו את הדחיפה לגיבוש רעיונותיו. עלילת דמשק היתה לו מה שהיתה להרצל "פרשת דריפוס" 56 שנים יותר מאוחר: הרב אלקלעי נתפש לציונות לפני שמילה זו נכנסה למילונים. הוא מתחיל לנסוע ומבקר במספר בירות אירופה, נפגש עם מנהיגי יהודים בני זמנו, מונטיפיור, קרמיה (חבר פרלמנט צרפתי), קארל נטר (מייסד מקווה ישראל) ואחרים. בלהט ונועם שיכנוע בלתי-נדלה הוא מנהל תעמולה ומפיץ את רעיונותיו החדשים.

במקביל הוא כותב ומוציא לאור קונטרסים וחוברות, כותב מאמרים ב"ג'ואיש כרוניקל", "חבצלת", "המגיד" ו"המבשר".

בפגישותיו, פרסומיו ומאמריו הוא מתייחס למיכלול הארועים המתרחשים בזמנו ושיש להם זיקה ליהדות ולרעיונותיו הלא שיגרתיים. הוא בונה תכנית מדינית שלמה, מועיד תפקידים לארצות מערב אירופה ובייחוד לאנגליה, בסיוע להגשמת התכנית, וכל זאת כשניים שלושה דורות לפני הרצל וחיבת ציון.

רעיונותיו עוררו תגובות מעורבות: גם הסכמה והתלהבות, אבל גם התנגדות חריפה וזילזול. חייו לא נעדרו מפח נפש ואכזבות. זאת, היות וזמנו טרם בשל לקלוט את רעיונותיו.

בערוב ימיו הוא עולה לארץ ומתיישב ביפו וירושלים. גם כאן הוא מעורר מחלוקות, גם כאן יש לו אוהדים ומתנגדים. הוא מתנגד ל"חלוקה" באורח קיצוני ומצדד ברכישת אדמות להמוני היהודים שיבואו לארץ וימצאו בה את פרנסתם מעבודה יצרנית.

הזיקנה ומצב בריאותו הרופף מכריעים אותו; הוא נפטר בחודש תשרי תרל"ט - 1878 ונטמן בבית העלמין על הר הזיתים; לצידו נטמנת אשתו אסתר מספר ימים אחר כך. ב-1879, כשנה אחרי מותו, עלו ראשוני המתיישבים על אדמת פתח-תקוה אם המושבות, וכעבור עוד שלוש שנים נוסדו המושבות של העליה הראשונה. יהודה חי אלקלעי לא זכה לראות בהתגשמות חלומו.

lands for the Jewish masses who could come to the country and make their livelihood from creative work.

Old age and deteriorating health finally took their toll; he died in the month of Tishrai 5639 (September 1878) and was buried in the Jewish Cemetery on the Mount of Olives; and a few days later his wife Esther was buried alongside him.

In 1879, about a year after his death, the first settlers arrived and settled the land of Petah Tikvah, the "Mother of the Settlements", and three years later the settlements of the First Aliyah were founded.

Yehuda Hai Alkalai did not live to see his dream realised.

Motif: Portrait of Rabbi Alkalai

Issue: September 1989

Designer: R. Beckman

Size: 25.7 mm x 40 mm

Sheets of 15 stamps

Tabs: 5

Plate no: 91

Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.

Method of printing: Offset

Sujet: Portrait de Rabbim Alkalai

Emission: Septembre 1989

Dessinateur: R. Beckman

Format: 25.7 mm x 40 mm

Feuilles de 15 timbres

Bandelettes: 5

No. de planche: 91

Imprimerie: E. Lewin-Epstein Ltd.

Mode d'impression: Offset

Motivo: Retrato de Rabbi Alkalai

Emision: Septiembre 1989

Dibujante: R. Beckman

Tamaño: 25.7 mm x 40 mm

Pliegos de 15 sellos

Bandeletas: 5

No. de plancha: 91

Imprenta: E. Lewin-Epstein Ltd.

Sistema de impresion: Offset

חותמת יום החופעה
FIRST DAY CANCELLATION

חותמת מיוחדת
הנושאת את שמו
של הרב אלקלעי

The special cancellation
shows name of Rabbi
Alkalai in Hebrew

In 1840 the Damascus Affair took place, and this gave him the incentive to consolidate his ideas. The Damascus Affair was for him what the Dreyfus Affair was to be for Herzl some 56 years later. Rabbi Alkalai was taken up with Zionism before the word could be found in any dictionary.

He began to travel and to visit some of the capitals of Europe. He met with contemporary leaders of the Jewish communities including Montefiore, Cremieux (a member of the French Parliament), Charles Netter (the founder of Mikveh Israel) and others. Quietly and with gentle, inexhaustible persuasion, he spread his propaganda and his new ideas. At the same time he wrote and published essays and pamphlets and had his articles published in the "Jewish Chronicle", "Havazzelet", "HaMaggid" and "HaMevasser".

In his meetings, publications and articles he related to the overall political events of his time and connected them up with Judaism and his own unconventional ideas. He built a complete political programme, assigning roles to the countries of Western Europe, particularly to Britain, to help carry it out, and all this two or three generations before Herzl and Hibat Zion. His ideas aroused a mixed response: from enthusiastic agreement to violent opposition and disparagement. In the course of his life he knew disappointment and disillusion, since his ideas were way ahead of their time.

Towards the end of his life he emigrated to the Land of Israel and settled in Jaffa and Jerusalem. Here too he aroused disagreements; here too he had supporters and opponents. He was fanatically opposed to the "Halukkah - Charity from Abroad" means of survival, and promulgated the acquisition of

THE DESIGNER: R. BECKMAN

המעצבת: רות בקמן

Rabbi Yehuda Ben Shlomo Hai Alkalai (1798-1878)

Rabbi Yehuda Hai Alkalai is known to history as being among those first promulgators of Zionism, before Herzl, who were given the epithet "the Fathers of Modern Zionism".

Rabbi Alkalai was born in Sarajevo (today the province of Bosnia in Yugoslavia), then under Ottoman rule. He received his religious education from his father, who was a rabbi and teacher, and later on he also immersed himself in studying the books of the Kabbalah.

Early on he was appointed Cantor and Rabbi of the township of Semlin, near Belgrade. During this period he wrote his first work "Darkhei No'am" (Paths of Pleasantness) - a booklet on Hebrew language and grammar. This booklet was written in Ladino, though all his later works were written in Hebrew.

It was the period of the "Birth of Nations" in Europe, a period of political ferment and national awakening which was particularly active in the Balkan Peninsula. In Serbia, the country in which he lived, and in Greece, Serbia's southern neighbour, uprisings and wars of national liberation were taking place.

Rabbi Alkalai was greatly impressed and influenced by what was happening around him and which was leading, in the end, towards the liberation and independence of small and oppressed nations. There is no doubt that in this situation and under these conditions, he conceived and nurtured the glimmering of the idea of the return of the Jewish People to its historic homeland.